

רשומות

הצעות חוק

11 בדצמבר 1995

2458

י"ח בכסלו התשנ"ו

עמוד

269 הצעת חוק האזרחים הותיקים (תיקון) (הנחות), התשנ"ו-1995

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק האזרחים הותיקים (תיקון) (הנחות), התשנ"ו-1995

1. בחוק האזרחים הותיקים, התש"ן-1989' (להלן - החוק העיקרי), בסעיף 1 אחרי תיקון סעיף 1
ההגדרה "אזרח ותיק" יבוא:

"תחומי הנחות" -

(1) אגרה בעד החזקת מקלט טלויזיה;

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 6 לחוק העיקרי נקבע אמנם כי "המועצה תיווּם ותגבש פעולות והמלצות שיהיה בהן כדי לשפר את איכות חייהם של האזרחים הותיקים", אך בפועל לא הוגדרו בחוק הסמכויות הדרושות והדרכים ליישום מטרת החוק.

עם תחילת עבודתה של המועצה הציבורית, התברר כי הנושא העיקרי העומד על סדר היום הוא מתן הנחות בתחומים העיקריים שיש בהם כדי להקל על אוכלוסיית האזרחים הותיקים, או לשפר את איכות חייהם.

לכן מוצע לתקן את החוק ולקבוע בו את התחומים שבהם ניתן יהיה לאזרחים הותיקים ליהנות מהנחה.

מ ב ו א

חוק האזרחים הותיקים, התש"ן-1989' (להלן - החוק), נועד להכיר במעמדם המיוחד של כל האזרחים הותיקים בישראל.

סעיף 2 לחוק קובע לאמור:

"משרד ראש הממשלה ינפק תעודת אזרח ותיק לכל אזרח ותיק."

וסעיף 4א) לחוק קובע:

"(א) ראש הממשלה ימנה מועצה ציבורית לענייני האזרחים הותיקים..."

ס"ח התש"ן, עמ' 26

269

הצעות חוק 2458 י"ח בכסלו התשנ"ו 12.1995

(2) תשלומי ארנונה כללית, כמשמעותה לפי חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) התשנ"ג-1992,² המשולמת לפי כל דין, לגבי 100 מ"ר בלבד, משטח דירת המגורים של אורח ותיק (להלן – תשלומי ארנונה);

(3) דמי נסיעה באוטובוסים וברכבות של התחבורה הציבורית (להלן – תחבורה ציבורית);

(4) דמי כניסה לגנים לאומיים ולשמורות טבע כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992,³ ולמקום מוסדר כמשמעותו בסעיף 42 לחוק העתיקות, התשל"ח-1978,⁴ וכן לתערוכות ולמופעי תרבות ואמנות שהמדינה משתתפת בתקציבם (להלן – דמי כניסה לגנים ולמופעים);

"השר" – שר העבודה והרווחה.

תיקון סעיף 2 2. בסעיף 2 לחוק העיקרי, במקום "משרד ראש הממשלה ינפק" יבוא "משרד העבודה והרווחה יתן".

תיקון סעיף 3 3. בסעיף 3 לחוק העיקרי, במקום "ראש הממשלה" יבוא "השר" ובמקום "לראש הממשלה" יבוא "לשר".

תיקון סעיף 4 4. בסעיף 4 לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "ראש הממשלה" יבוא "השר".

תיקון סעיף 5 5. בסעיף 5 לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "ראש הממשלה" יבוא "השר".

תיקון סעיף 6 6. בסעיף 6 לחוק העיקרי –

(1) ברישה, בסופה יבוא "לשר".

דברי הסבר

לו – בגבר 65 שנים ובאשה 60 שנים וכי ראש הממשלה ימנה מועצה ציבורית לעניני האזרחים הותיקים. סמכויות ראש הממשלה הועברו לשר העבודה והרווחה בשנת התשנ"ג; מוצע לעגן העברה זו בחוק.

סעיף 1 מוצע לקבוע את התחומים שבהם יינתנו הנתות לאזרחים הותיקים בחוק.

סעיפים 2-5 ו-8 כאמור במבוא, הועברו סמכויות ראש הממשלה לשר העבודה והרווחה (י"פ התשנ"ג, עמ' 3566); מכאן התיקון המוצע.

סעיף 6 לפסקה (1):

סעיף 4 לחוק קובע שראש הממשלה ימנה מועצה ציבורית לעניני האזרחים הותיקים וסעיף 6 לחוק קובע את הפקידה; מוצע לקבוע בחוק כי המלצות המועצה הציבורית יוגשו לשר העבודה והרווחה.

כהתחשב בכך שמוצע כי ההנחות יינתנו בתחומים שבהם פועלים גופים המתנהלים על פי אמות מידה כלכליות, מוצע שההנחות בתחומי התחבורה הציבורית ודמי כניסה לגנים ולמופעים יינתנו בהתאם להסכמים שתערוך הממשלה ושהם ייקבעו התנאים, השיעורים והתקופות למתן ההנחה, לרבות ררכים וסכומים לשיפוי נתן ההנחה.

כן מוצע כי הסכמים למתן הנחה ייערכו באישור שר העבודה והרווחה ובהתחשב בכך שמתן ההנחה בתחומים האמורים יותנה בשיפוי שימומן על ידי אוצר המדינה. מוצע כי הסכמים המחייבים הוצאה מתקציב המדינה, יהיו טעונים גם אישור שר האוצר.

עוד מוצע לתת הנחה לאזרחים ותיקים בתשלומי הארנונה ואגרת הטלוויזיה. מוצע שההנחה בתחומים אלה תהיה קבועה בחוק.

החוק קובע כי משרד ראש הממשלה ינפק תעודת אזרח ותיק לכל אזרח ותיק שהוא אזרח ישראלי שמלאו

² ס"ח התשנ"ג, עמ' 10.

³ ס"ח התשנ"ב, עמ' 230.

⁴ ס"ח התשל"ח, עמ' 76; התשמ"ט, עמ' 89.

(2) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(א2) על הנושאים והכללים שלפיהם יינתנו הנחות לאזרחים ותיקים במסגרת תחומי ההנחות;

(ב2) על תחומים נוספים שבהם מן הראוי לתת הנחות לאזרחים ותיקים, בנוסף על אלה המפורטים בהגדרה "תחומי הנחה" שבסעיף 1."

הוספת סעיפים
7א ו-7ב

7. אחרי סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:

"זכות להנחה 7א. (א) הממשלה רשאית להתקשר בהסכם לפיו יינתנו הנחות לאזרחים ותיקים, בתחומי ההנחות המנויים בפסקאות (3) ו-(4) של ההגדרה תחומי הנחות (להלן - הסכם למתן הנחה); נחתם הסכם כאמור, יהיה כל אזרח ותיק זכאי להנחה, בתנאים, בשיעורים ולתקופות שנקבעו בהסכם.

(ב) בכפוף להוראות סעיף קטן (1), הסכם למתן הנחה, בכל אחד מהתחומים המנויים בפסקאות (3) ו-(4) של ההגדרה תחומי הנחות, יעניק לכל אזרח ותיק הנחה כלהלן:

(1) דמי נסיעה בתחבורה ציבורית בשיעור של 50% בקיום עירוניים ובשיעור של 25% עד 50% בקיום בין עירוניים, כפי שיקבע שר האוצר;

(2) דמי כניסה לגנים ולמופעים בשיעור של 50%.

(ג) בכפוף להוראות סעיף קטן (1), כל אזרח ותיק זכאי להנחה:

(1) בתשלומי הארנונה בשיעור של 30% ובשיעור של 100% לאזרח ותיק שמשלמת לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980⁵;

(2) בתשלומי אגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה - בשיעור של 50%.

דברי הסבר

לפסקה (2):

(2) להנחה שתיקבע בחוק, מוצע שההנחה שתיקבע בחוק תהיה בשיעור של 50% מאגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה ובשיעור של 30% מתשלומי הארנונה הכללית, לאזרח ותיק ואילו אזרח ותיק שמשלמת לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, יהיה פטור מתשלומי ארנונה (סעיף קטן (ג)).

סעיף 6 לחוק מסמיך את המועצה להמליץ בנושאים שונים. מוצע להסמיך את המועצה להמליץ גם על נושאים המפורטים במסגרת תחומי ההנחות כפי שנקבעו בהצעת חוק זו.

סעיף 7 מוצע לקבוע בסעיף 7 לחוק, כי האזרחים הותיקים יהיו זכאים -

מוצע לקבוע כי הסכמים כאמור יהיו טעונים אישור שר העבודה והרווחה, והסכמים המחייבים הוצאה מתקציב המדינה גם אישור שר האוצר.

יחד עם זאת מוצע להבהיר שאין בהוראות החוק המוצע כדי לפגוע בהסדרים אחרים בדבר מתן הנחות שנקבעו לא לפי חוק זה, וכי אם קיים הסדר כאמור, תינתן ההנחה לפי חוק זה בשיעור הפרש שבין שיעור ההנחה הניתן לפי ההסדר לבין השיעור הניתן לפי חוק זה.

(1) להנחה לפי הסכם שערכה הממשלה למתן הנחה או להגדלת הנחה קיימת, ואת שיעורה והתקופה שבה תינתן ההנחה, בתחומים המנויים בפסקאות (3) ו-(4) להגדרת "תחומי ההנחות" שבסעיף 1 לחוק; (סעיפים קטנים (א) ו-(ב)).

⁵ ס"ח התשמ"א, עמ' 74: התשנ"ה, עמ' 326.

(ד) הממשלה תביא לידיעת האזרחים הותיקים כל הסכם למתן הנחה בדרך שתקבע.

(ה) הסכם למתן הנחה טעון אישור שר העבודה והרווחה; הסכם כאמור המחייב הוצאה מתקציב המדינה, טעון גם אישור שר האוצר. לאחר התייעצות עם השר שהתחום שבו אמורה להינתן ההנחה, מצוי בתחום סמכותו.

(ו) הוראות סעיף זה באות להוסיף על האמור בכל דין או הסכם המסדירים מתן הנחה ולא לגרוע מהם (להלן – הנחה שאינה לפי חוק זה); שיעור ההנחה שייקבע בהסכם למתן הנחה ושיעור ההנחה הקבוע בסעיף קטן (ג), יהיה בגובה הפרש שבין שיעור ההנחה הקבוע לאותו תחום בסעיפים קטנים (ב) או (ג) לפי הענין, לבין שיעור ההנחה שאינה לפי חוק זה.

דב. השר ימנה אחד מעובדי משרדו לממונה על יישום הסכמים למתן הנחות ולפיקוח על ביצועם. ממונה על הסכמים

- תיקון סעיף 8 8
8. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום "ראש הממשלה" יבוא "השר".
- תחילה 9
9. תחילתו של חוק זה כיום ט' בטבת התשנ"ו (1 בינואר 1996).

דברי הסבר

סעיף 9 מוצע לקבוע בחוק (בסעיף דב החדש) כי אחד מעובדי משרד העבודה והרווחה, שימנה שר העבודה והרווחה, יהיה ממונה על יישום ההסכמים ומתן הנחות ומפקח על ביצועם.

סעיף 9 מוצע לקבוע כי תחילתו של חוק זה תהא כיום ט' בטבת התשנ"ו (1 בינואר 1996), ואולם הנחות בתחומים המנויים בפסקאות (3) ו-(4) להגדרת תחומי ההנחות, יינתנו ממועד תחילתו של הסכם למתן ההנחה.